

El conflicte basc demonitza Catalunya

Després del comunicat lliurat per ETA el passat dimecres, que tant ha trasbalsat políticament Catalunya, i amb l'expectativa de les properes eleccions al Govern espanyol, el País Basc observa atentament les passes del Govern tripartit per veure quins són els efectes que els poden repercutir.

De la filtració de les converses a Perpinyà entre dirigents d'ETA i el líder republicà, Josep-Lluís Carod-Rovira, la política catalana ha estat constantment marcada i sacsejada per l'anomenat conflicte basc.

Així, amb els atacs del Partit Popular, d'alguns barons territorials del PSOE i dels mitjans de comunicació espanyols contra Carod, ERC i el tripartit s'ha aconseguit, i amb gran eficàcia, "basquitzar" l'ambient polític català. Per si encara fos poc, l'últim comunicat d'ETA, fet públic el passat dimecres i amb el qual declarava una treva indefinida a Catalunya, ha estat el cop fulminant per potenciar aquesta visió del nou govern català.

Segons fonts de l'esquerra abertzale, ETA pretenia afavorir la campanya electoral d'ERC suspent les seves accions armades en territori català. L'objectiu no era cap altre que "fer un favor" a Carod i, de retruc, "tenir un gest solidari cap a una nació germana oprimida que, en més d'una ocasió, ha demostrat el seu afecte per la causa basca". Aquests mateixos sectors han manifestat la seva sorpresa davant la reacció del secretari general d'ERC pel que fa a l'anunci de la treva per a Catalunya. Confessen que estan decebuts i que només s'expliquen el rebuig de Carod a aquesta iniciativa "pel pacte que ERC té amb una força política espanyola a la Generalitat".

De fet, ETA sempre ha utilitzat Catalunya amb grans finalitats propagandístiques i no ha dubtat mai a colpejar-la

amb duresa quan li ha convingut. Només cal recordar els atemptats més sagnants comesos als Països Catalans, com el d'Hipercor o el de Vic, així com diversos assassinats, entre d'altres, el d'Ernest Lluch, morts, totes elles, que han provocat un gran rebuig social. Conscient de l'efecte mediàtic que tenen a Catalunya les seves accions, ara ETA canvia d'estratègia, però continua amb el mateix objectiu, el de mantenir la repercussió propagandística. I converteix, així, el país en una gran caixa de ressonància.

Sens dubte, l'organització armada basca ha pogut constatar aquests dies la seva capacitat desestabilitzadora sense recórrer a la violència. Només li ha calgut un comunicat de dues pàgines per provocar un terratrèmol polític i fer-se present en plena precampanya electoral. Aquesta era també, indubtablement, una de les finalitats del seu últim comunicat, en el qual justificava la treva catalana pel "respecte", "solidaritat" i desig de "no-ingerència" en els afers de Catalunya. Ara bé, cal llegir la seva decisió en clau basca.

Missatge al PNB i EA. El 16 de desembre de l'any passat, dirigents de la il·legalitzada Batasuna presentaven a la població biscaïna de Bergara (Guipúscoa) una oferta política a tots els sectors abertzales i progressistes que treballen per l'autodeterminació del poble basc. L'objectiu de la proposta era crear una candidatura única nacionalista a Euzkadi i Navarra que es presentés a les prò-

ximes eleccions espanyoles per negociar amb l'estat, de manera conjunta i per sobre de sigles, el reconeixement nacional del poble basc.

L'oferta, però, no va ser acceptada ni pel PNB ni per Eusko Alkartasuna, contraris a col·laborar amb l'esquerra abertzale mentre no es desmarqui d'ETA. Va ser llavors quan en dues ocasions, i a través de dos comunicats en menys de quinze dies, la mateixa ETA avalava la proposta de Bergara i anunciava que estava disposada a "donar totes les passes necessàries per fer realitat aquesta proposta". L'organització armada, doncs, oferia al partit del lehendakari Ibarretxe -i, a més, en dues ocasions consecutives- un alto el foc, si acceptava la unitat de tots els abertzales en una llista única al Congrés de Madrid. Però tant el PNB com EA van mantenir la seva negativa, argumentant que no es creien l'oferta d'ETA. El fracàs dels acords de Lizarraren encara massa presents. Tot seguit, el portaveu de la il·legalitzada Batasuna, Arnaldo Otegi, deia indignat que s'havia perdut una oportunitat per declarar una nova treva i que els nacionalistes moderats havien "escopit dues vegades a la mà estesa que els oferia ETA".

D'aquesta manera, pot entendre's que el missatge en forma de treva a Catalunya anés dirigit a les formacions que van rebutjar la proposta de Bergara: "ETA ha demostrat al PNB i a EA que no mentia quan deia que estava disposa-

El lehendakari, Juan José Ibarretxe, amb l'expressident de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol. El PNB i EA van rebutjar fa unes setmanes una llista electoral conjunta entre abertzales i nacionalistes a les eleccions del 14 de març.

da a declarar un alto el foc", es retreu des de cercles independentistes bascos.

Continua la 'catalanitis'. Mentrestant, la societat basca assisteix sorpresa i astorada davant dels últims esdeveniments polítics a Catalunya. Els mitjans de comunicació bascos, especialment la televisió i la ràdio, omplen els seus informatius i programes amb entrevistes o intervencions de dirigents polítics catalans. Els periodistes del País Basc tru-

quen més que mai aquests dies a Barcelona, en cerca d'analistes, intel·lectuals i escriptors de prestigi que els donin les claus sobre el que pot passar a partir d'ara en el Govern de la Generalitat, en ERC o sobre el futur polític de Carod-Rovira. Qüestions que, malgrat tot, els preocupen no tant per la mateixa Catalunya sinó pels efectes que poden tenir en la política basca.

Dani Gómez

Els atemptats d'ETA als Països Catalans

6 de juny de 1975. Mor un policia nacional en un tiroteig amb un comando d'ETA que acabava d'atracar una sucursal del Banc Santander a Barcelona.

16 d'agost de 1985. Assassinat del militant del GAL Perret.

14 d'octubre de 1986. Un cotxe bomba davant el quarter de la Policia Nacional de la plaça Espanya a Barcelona provoca la mort d'un agent i dotze ferits.

27 de març de 1987. Mor un guàrdia civil per l'explosió d'una bomba en una furgoneta al port de Barcelona.

2 d'abril de 1987. Esclata un cotxe bomba a Barcelona i mata un civil.

19 de juny de 1987. Esclata un cotxe bomba al soterrani dels magatzems Hipercor de Barcelona i provoca la mort de 21 persones i 45 ferits. És l'atemptat amb més morts que ha fet mai ETA.

8 de desembre de 1990. Explota un cotxe bomba a Sabadell just quan una furgoneta de la Policia Nacional passava pel costat. Moren sis agents.

14 de març de 1991. Explota un cotxe bomba que provoca tres morts a Mutxamel (Alacantí).

25 de maig de 1991. Assassinat de José Enmundo Casaña a València.

29 de maig de 1991. Un cotxe bomba esclata a la casa quarter de la Guàrdia Civil de Vic (Osona). Hi moren nou persones i en resulten ferides dinou.

13 de desembre de 1991. Disparen i maten dos policies nacionals al barri de les Corts de Barcelona.

8 de gener de 1992. Disparen i maten un comandant de l'Exèrcit de l'Aire al barri del Poble Sec de Barcelona.

15 de gener de 1992. Assassinat del